

Colofon

De PLV Extern is een uitgave van de stuurgroep Project Locatie Valkenburg.

Project Locatie Valkenburg is een samenwerkingsverband, waarin de gemeente Katwijk en het Rijksvastgoed- en ontwikkelingsbedrijf (RVOB) samenwerken.

Projectbureau:

Project Locatie Valkenburg
Projectmanager: Martien Reissenweber
Postbus 589
2220 AN KATWIJK
Assistentie: Linda van den Berg
Telefoon 071-4019476
Mobiel 06-51333662
info@locatievalkenburg.nl

Aan dit nummer werkten mee:

Hazenberg Archeologie, Archol en RAAP.

Kijk voor meer informatie op

www.locatievalkenburg.nl

Abonnement aanvragen:

Een abonnement op de PLV Extern is gratis. Wilt u het bulletin op uw e-mailadres ontvangen? Meld u dan als abonnee aan via info@locatievalkenburg.nl. U krijgt de nieuwsbrief in het vervolg automatisch toegezonden.

Afmelden voor de nieuwsbrief:

Wilt u de nieuwsbrief niet meer ontvangen? Stuur dan een e-mail met de tekst 'afmelding nieuwsbrief' naar info@locatievalkenburg.nl

Archeologen onderzoeken voormalig Marinevliegkamp Valkenburg

Begin februari startten de archeologische adviesbureaus Archol en RAAP een proefsleuvenonderzoek op het voormalig Marinevliegkamp Valkenburg, vooruitlopend op de ontwikkeling van een energieneutrale woonwijk met ruimte voor een werkpark en natuur en recreatie.

Op een groot deel van het gebied verwachten archeologen bewoningssporen uit het verleden. Het is daarom van belang dat archeologen - vóór de start van de herontwikkeling van het gebied – het terrein goed onderzoeken. In dit informatiebulletin leest u over de verwachtingen van het archeologisch onderzoek en het laatste opgravingsnieuws.

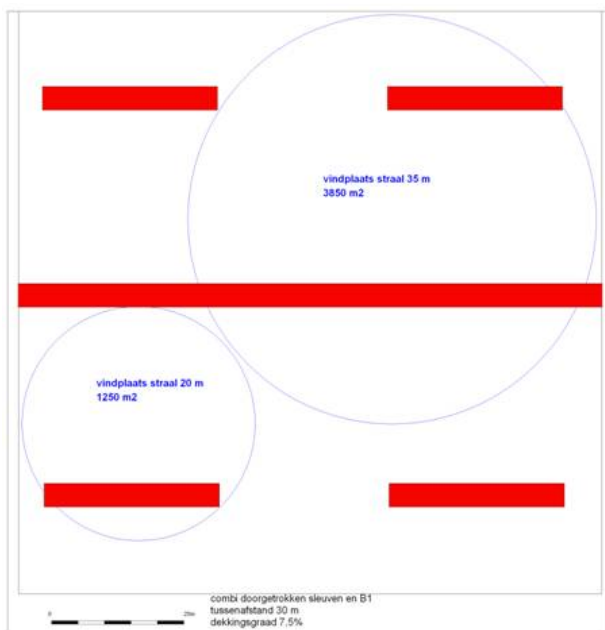
Archeologen Marleen van Zon en Peter van den Bos aan het werk op voormalig Marinevliegkamp Valkenburg.

Wat is proefsleuvenonderzoek?

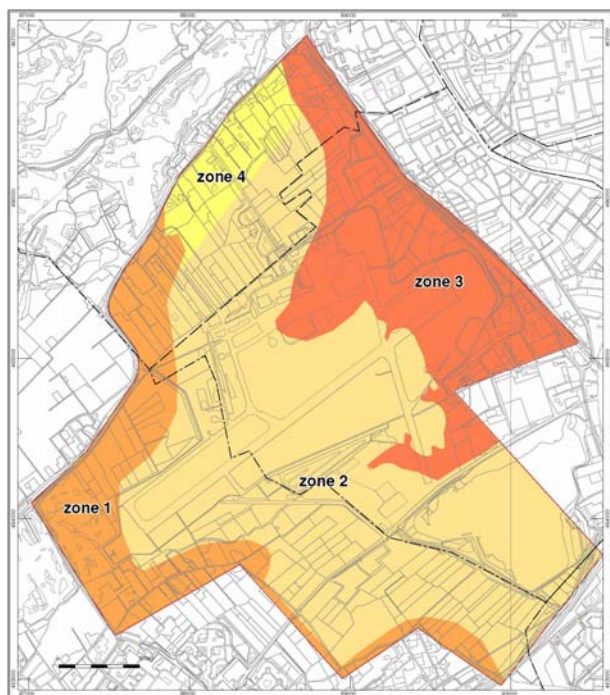
Het doel van een proefsleuvenonderzoek is om te onderzoeken of er wel of geen archeologische vindplaatsen op het terrein liggen. Een proefsleuf is een lange smalle opgravingsput. De sleuven worden op bepaalde afstanden van elkaar gegraven zodat elke mogelijke vindplaats wordt gevonden of uitgesloten. Het is een representatieve steekproef.

Zodra er bij het proefsleuvenonderzoek een vindplaats wordt gevonden, moeten de archeologen een advies uitbrengen over de waarde van de vindplaats. Bij een hoge waarde moet een vindplaats behouden worden. Dit kan door het onder

de grond te bewaren, of door de vindplaats op te graven. Bij een lage waarde volstaat meestal de informatie die al verkregen is tijdens het proefsleuvenonderzoek.

De sleuven worden zo gegraven dat de archeologen geen vindplaatsen mis kunnen lopen.

Geologische zone-kaart van het onderzoeksgebied (afbeelding rechts)

Het onderzoeksgebied is ingedeeld in vier zones op basis van de geologie en landschap. De geologische eigenschappen zeggen namelijk vaak wat over verwachtingen van menselijke bewoning in het verleden.

Zone 1: De Wassenare strandwal. Vanaf 4000 v. Chr. (6000 jaar geleden) ontstonden hier strandwallen en strandvlaktes.

Zone 2: Het centrale komgebied. Een complex geheel met verschillende grondlagen.

Zone 3: De Zuidoever van de Rijn. Deze zone ligt parallel aan de Oude Rijn en bestaat voornamelijk uit oeverwalafzettingen.

Zone 4: De Jonge Duinen. Op sommige plekken is tijdens de Romeinse tijd en Vroege- tot begin van de Late Middeleeuwen duinzand afgezet.

Wat verwachten de archeologen?

Het gebied is in verschillende periodes door de mens gebruikt en bewoond. Hieronder een overzicht van alle periodes.

Late Steentijd

Ongeveer 4000 jaar geleden was Valkenburg een deltagebied met een strandvlakte en meerdere kwelders. In de kwelders lagen kleiige vlaktes en zandkoppen. Het dynamische karakter van het gebied zorgde voor een diversiteit aan fauna. Archeologen verwachten daarom dat de mensen hier jaagden en visten, en mogelijk op de hoger gelegen zandkoppen woonden. Het land erom heen gebruikten ze waarschijnlijk voor landbouw.

Bronstijd en IJzertijd

In de Bronstijd verlandden de kwelders. De oude kreekvulden zich met zand en veen en kwamen hoger in het landschap te liggen. Op deze kreekvulden ontdekten archeologen tal van huisplaatsen uit de IJzertijd. Archeologen verwachten hier ook sporen van landbouw, grafvelden en knuppelpaden (paden gemaakt van hout) te vinden.

Romeinse tijd

In de Romeinse tijd woonden de meeste mensen langs de oevers van de Oude Rijn. Vanuit hun woonplaatsen hebben de mensen vermoedelijk de grond richting het zuiden verkaveld voor landbouwgebruik. In de loop van de Romeinse tijd vernauwde de hoofdgeul van de Rijn zich. Zo ontstonden er regelmatig overstromingen in het gebied. Sommige bewoningsplekken werden kunstmatig opgehoogd om boven water te blijven. In deze periode lag er een legerfort in het oude centrum van Valkenburg, het beroemde *castellum* van Valkenburg. Op het vliegveldterrein verwachten archeologen sporen van boerderijen en greppels van verkavelingen uit deze periode aan te treffen.

Vroege Middeleeuwen

De archeologen verwachten voornamelijk langs de Oude Rijn bewoningssporen uit de 6e en 7e eeuw. Aan het einde van de Vroege Middeleeuwen gebruikten de mensen het centrale gebied als weidegrond en op de eerder opgehoogde delen van de oude Rijnsoever ontstonden kleine bewoningsplaatsen.

Late Middeleeuwen en Nieuwe Tijd

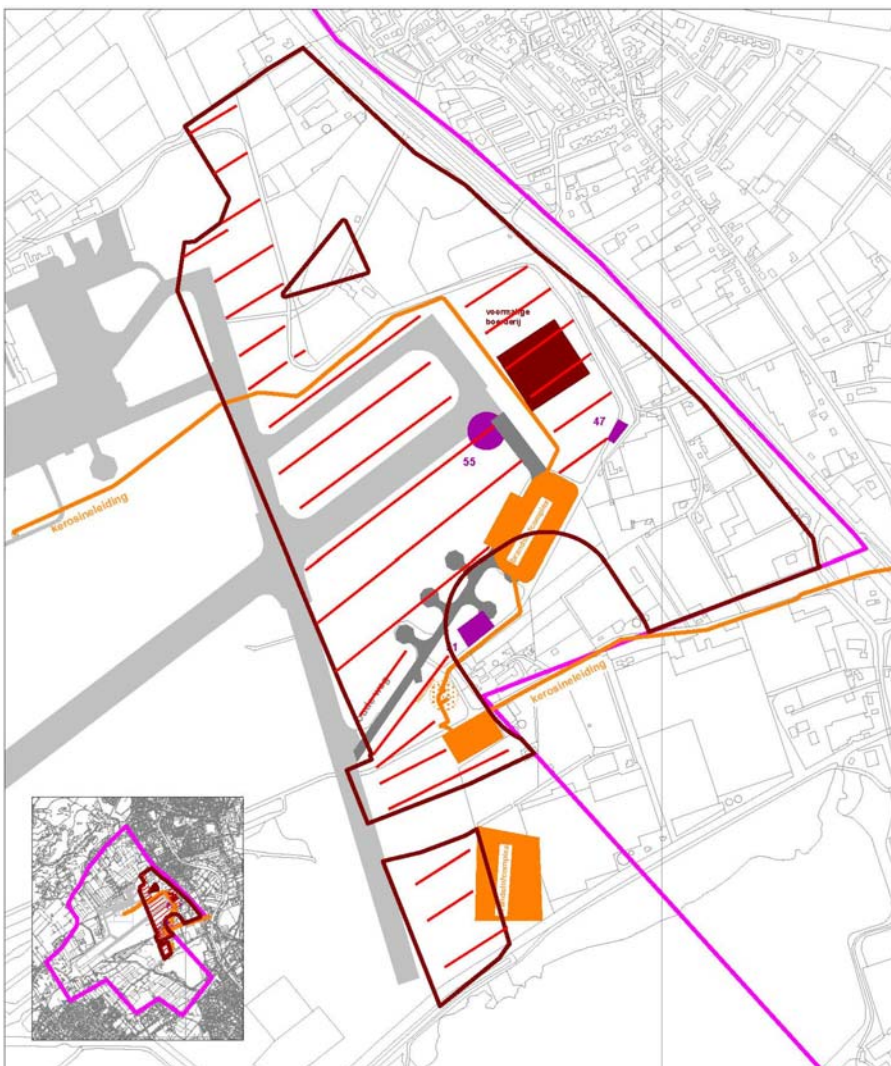
De Woerd van Valkenburg (zone 3 op de kaart links) was gedurende de hele Middeleeuwen tot heden bewoond.

Het komgebied (zone 2) was in gebruik als landbouwgrond. Op de strandwallen (zone 1) wordt ook nog steeds gewoond. Hier zijn onder andere de resten van Huis te Weer aangetroffen (ten zuiden van het onderzoeksgebied).

Castellum en andere bewoning in de Romeinse tijd op de oeverwal van de Oude Rijn ter hoogte van Valkenburg.

Puttenplan proefsleuvenonderzoek fase 1

De rode lijnen geven de locaties van de proefsleuven weer. De sleuven worden momenteel in de geologisch zone 3 gegraven. De archeologen verwachten hier bewoning op de oeverwalafzettingen van de Oude Rijn, vooral uit de Romeinse tijd.

